
POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK DECEMBER 2020

V mesecu **decembru 2020** smo iz regije Murska Sobota prejeli **3505*** **prijav** nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja (**306,4/10000 prebivalcev**) je bila nižja kot novembra 2020 in višja od petletnega povprečja mesecev decembrov (**57,7/10000**). Višja stopnja obolenja je bila predvsem na račun pandemije s **COVID-19**. To obolenje je predstavljalo **97,0 %** vseh

Prijav prijavljenih diagnoz nalezljivih bolezni v decembru 2020.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

Najvišjo stopnjo obolenosti smo zabeležili v upravni enoti **Lendava** (337,4/10000 prebivalcev), **najnižjo** pa v upravni enoti **Murska Sobota** (294,0/10000 prebivalcev).

V mesecu decembru so med petimi najpogosteje prijavljenimi nalezljivimi boleznimi spadale: **COVID-19**, **zoster brez zapleta**, **šen**, **lymska borelijoza** in **enterokolitis**, ki ga povzročata **Clostridium difficile**.

Največ prijavljenih nalezljivih bolezni je v bilo v skupini **respiratornih nalezljivih bolezni** nato v skupini **drugih obolenj** in **črevesnih nalezljivih bolezni**.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah v decembru 2020 najdete v **Tabeli 1**.

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi z novembrom se je število respiratornih obolenj v mesecu decembru znižalo. **97,1 %** vseh prijavljenih nalezljivih bolezni je bilo respiratornih. Na prvem mestu je bila okužba s covid-19, ki je predstavljala **97,0 %** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih bolezni. Najvišja stopnja obolenosti je bila v **UE Lendava (328,9/10000 prebivalcev)**.

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

V mesecu decembru je bilo število akutnih respiratornih obolenj manjše kot novembra. Od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB smo od 49. do 1. tedna prejeli **82 prijav ARI**. Od ostale zdravstvene službe pa smo od 1. 12. do 31. 12. 2020 prejeli še dodatnih **526 prijav ARI**. Prijav gripe nismo prejeli.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi z novembrom se je število črevesnih nalezljivih bolezni v mesecu decembru povišalo. Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **0,8 %** vseh prijavljenih bolezni. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila enterokolitis, ki ga povzročata **Clostridium difficile**.

SEPSA

V primerjavi z novembrom se je število seps povečalo. Prejeli smo **7** prijav seps. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila sepsa, ki jo povzročata **Escherichia coli**, sepsa, ki jo povzročajo **drugi gramnegativni mikroorganizmi** ter sepsa, ki jo povzročata **Staphylococcus aureus**.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

V primerjavi z novembrom se je število transmisivnih bolezni v mesecu decembru znižalo. Prijavili smo **15** primerov **Lymske borelijoze**.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Decembra v antirabični ambulanti nismo obravnavali primerov.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju od 2015 najdete v **Tabeli 2 in 3**.

ZA LAŽJE RAZUMEVANJE TABEL

V tabelah so navedene nalezljive bolezni prijavljene v določenem časovnem obdobju in njihovo število v tem obdobju. Nalezljive bolezni so razdeljene v skupine glede na vrsto bolezni.

V prvi tabeli so navedene nalezljive bolezni prijavljene v decembru 2020 in njihovo pojavljanje po posameznih upravnih enotah v Pomurju.

V drugi tabeli so navedene nalezljive bolezni prijavljene v decembru 2020 in njihovo pojavljanje v decembru od 2015 do 2019. Pod besedo ostale nalezljive bolezni razumemo vse tiste bolezni, ki se v decembru 2020 niso pojavile oz. prijavile, v decembru od 2015 do 2019 pa so se.

V tretji tabeli so navedene nalezljive bolezni, ki so se pojavile oz. prijavile v decembru od 2015 do 2019, v decembru 2020 pa ne.

Pod vsako tabelo je navedeno še skupno število vseh nalezljivih bolezni določenega obdobja (december od 2015 do 2020) v posamezni upravni enoti oz. celotni regiji Pomurja. Prav tako je izračunana morbiditeta ali obolevnost (število obolelih v določeni populaciji in v določenem časovnem obdobju) na 10.000 prebivalcev za posamezno upravno enoto oz. celotno regijo Pomurja.

Tabela 1: Gibanje nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah v decembru 2020.

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V DECEMBRU 2020						
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	GORNJA RADGONA	LEDAVA	LJUTOMER	MURSKA SOBOTA	SKUPAJ
ČREVESNE NB						
A04.0	Infekcija, ki jo povzroča enteropatogena E. coli	0	0	1	1	2
A04.5	Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	2	1	3	4	10
A04.6	Enteritis, ki ga povzroča Yersinia enterocolitica	0	1	0	0	1
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	0	1	0	13	14
	Skupaj	2	3	4	18	27
RESPIRATORNE NB						
B27.9	Infekcijska mononukleoza, neopredeljena	0	0	0	1	1
J03.0	Streptokokni tonzilitis	0	0	0	1	1
J10.1	Gripa z drugimi manifestacijami na dihalih, virus influenze dokazan	0	0	0	1	1
U07.1	Covid-19	613	740	490	1558	3401
	Skupaj	613	740	490	1561	3404
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB						
A69.2	Lymška borelijoza	1	0	10	4	15
SEPSE						
A40.2	Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine D	1	0	0	0	1
A41.0	Sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus	0	1	1	0	2
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	1	0	0	1	2
A41.58	Sepsa, ki jo povzročajo drugi gramnegativni mikroorganizmi	0	0	1	1	2
	Skupaj	2	1	2	2	7
OKUŽBE KOŽE						
A46	Erizipel (šen)	3	4	3	6	16
B86	Skabies	0	1	1	2	4
	Skupaj	3	5	4	8	20
DRUGA OBOLENJA						
B01.9	Varičela brez komplikacij	0	3	0	2	5
B02.0	Encefalitis zaradi zostra	0	0	0	2	2
B02.2	Zoster s prizadetostjo drugih delov ž. sistema	0	0	1	0	1
B02.3	Vnetje očesa zaradi zostra	0	0	2	0	2
B02.9	Zoster brez zapleta	4	7	3	8	22
	Skupaj	4	10	6	12	32
	SKUPAJ	625	759	516	1605	3505
	MORBIDITETA/10000	314,1	337,4	296,3	294,0	306,4

*V decembru se bolezen Covid-19 ni vnašalo iz Covid-19 aplikacije v SURVIVAL, zato smo podatke za bolezen Covid-19 črpali iz spletne strani NIJZ: <https://www.nijz.si/sl/dnevno-spremljanje-okuzb-s-sars-cov-2-covid-19>

Tabela 2: Gibanje nalezljivih bolezní v Pomurju od 2015 do 2020.

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI V POMURJU OD 2015 DO 2019				
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	DECEMBER 2020	DECEMBER 2019	DECEMBER 2015-2019
ČREVESNE NB				
A04.0	Infekcija, ki jo povzroča enteropatogena E. coli	2	0	0
A04.5	Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	10	4	4,8
A04.6	Enteritis, ki ga povzroča Yersinia enterocolitica	1	1	0,2
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	14	10	9,6
	Ostale	0	19	292,8
	Skupaj	27	34	307,4
RESPIRATORNE NB				
B27.9	Infekcijska mononukleoza, neopredeljena	1	4	4,4
J03.0	Streptokokni tonzilitis	1	84	116
J10.1	Gripa z drugimi manifestacijami na dihalih, virus influence dokazan	1	4	2,2
U07.1	Covid-19	3401	0	0
	Ostale	0	27	29,4
	Skupaj	3404	119	152
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB				
A69.2	Lymška borelijoza	15	24	19,4
SEPSE				
A40.2	Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine D	1	0	0
A41.0	Sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus	2	1	2
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	2	2	4,2
A41.58	Sepsa, ki jo povzročajo drugi gramnegativni mikroorganizmi	2	0	1,2
	Ostale	0	2	6
	Skupaj	7	5	13,4
OKUŽBE KOŽE				
A46	Erizipel (šen)	16	21	16,4
B86	Skabies	4	4	3
	Ostale	0	5	39,6
	Skupaj	20	30	59
DRUGA OBOLENJE				
B01.9	Varičela brez komplikacij	5	109	90
B02.0	Encefalitis zaradi zostra	2	0	0
B02.2	Zoster s prizadetostjo drugih delov ž. sistema	1	0	0,2
B02.3	Vnetje očesa zaradi zostra	2	3	0,6
B02.9	Zoster brez zapleta	22	25	20,4
	Ostale	0	0	2,6
	Skupaj	32	137	113,8
	SKUPAJ	3505	349	665
	MORBIDITETA/10000	306,4	30,5	57,7

Tabela 3: Gibanje ostalih nalezljivih bolezni v Pomurju od 2015 do 2019.

GIBANJE OSTALIH NALEZLJIVIH BOLEZNI V POMURJU OD 2015 DO 2019			
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	DECEMBER 2019	DECEMBER 2015-2019
OSTALE ČREVESNE NB			
A02.0	Salmonelni enteritis	1	0,8
A04.8	Druge opredeljene črevesne infekcije, ki jih povzročajo bakterije	0	0,2
A04.9	Črevesna bakterijska infekcija, neopredeljena	0	0,8
A05.0	Stafilokokna zastrupitev s hrano	0	0,2
A05.4	Zastrupitev s hrano, ki jo povzroča Bacillus cereus	0	0,2
A05.9	Bakterijska zastrupitev s hrano, neopredeljena	0	0,8
A08.0	Rotavirusni enteritis	4	15,6
A08.1	Akutna gastroenteropatija, ki jo povzroča Norwalk virus	10	54,6
A08.2	Adenovirusni enteritis	2	2
A08.4	Črevesna virusna infekcija, neopredeljena	0	22,2
A09.0	Drugi gastroenteritis ali kolitis infekcijske etiologije	0	144,2
A09.9	Gastroenteritis ali kolitis, vzrok neopredeljen	0	31,2
A32.7	Listerijska sepsa	0	0,2
A32.8	Druge oblike listerioze	0	0,4
B80	Enterobioza	2	19,4
	Skupaj	19	292,8
OSTALE RESPIRATORNE NB			
A38	Škrlatinka	15	19,2
A48.1	Legioneloza (legionarska bolezen)	0	0,6
J02.0	Streptokokni faringitis	12	8
J10.0	Gripa s pljučnico, virus influence dokazan	0	1,6
	Skupaj	27	29,4
OSTALE VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB			
A84.1	Centralnoevropski encefalitis, ki ga prenaša klop	1	0,2
A98.5	Hemoragična vročica z renalnim sindromom	0	0,4
	Skupaj	1	0,6
OSTALE SEPSE			
A40.0	Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine A	0	0,2
A40.8	Druge vrste streptokokna sepsa	0	0,2
A40.9	Streptokokna sepsa, neopredeljena	0	0,2
A41.1	Sepsa zaradi kakega drugega opredeljenega stafilokoka	0	0,4
A41.4	Sepsa, ki jo povzročajo anaerobi	1	0,8
A41.50	Sepsa, ki jo povzročajo neopredeljeni gramnegativni mikroorganizmi	0	0,8
A41.52	Sepsa, ki jo povzroča bakterija Pseudomonas	1	0,2
A41.8	Druge vrste opredeljena sepsa	0	2,2
A41.9	Sepsa, neopredeljena	0	1
	Skupaj	2	6
OSTALE OKUŽBE KOŽE			
B35.0	Tinea barbae in tinea capitis	2	6,2
B35.1	Tinea unguium	0	8,8
B35.2	Tinea manuum	0	2,6
B35.3	Tinea pedis	2	4,8
B35.4	Tinea corporis	1	4,4
B35.8	Druge dermatofitoze	0	1
B35.9	Dermatofitoza, neopredeljena	0	11,8
	Skupaj	5	39,6
OSTALA DRUGA OBOLENJA			
A37.0	Oslovski kašelj, ki ga povzroča Bordetella pertussis	0	0,2
A40.3	Sepsa, ki jo povzroča Streptococcus pneumoniae	0	0,8
B01.1	Varičelni encephalitis	0	0,2
B02.8	Zoster z drugimi zapleti	0	0,2
B95.3	Streptococcus pneumoniae kot vzrok bolezni, uvrščenih drugje	0	1,2
	Skupaj	0	2,6
HEPATITISI			
B16.1	Akutni hepatitis B z agensom delta (istočasna infekcija) brez jetrne kome	0	0,2
B18.0	Kronični hepatitis B z agensom delta	0	0,2
B18.1	Kronični virusni hepatitis B brez agensa delta	1	0,4
B18.2	Kronični virusni hepatitis C	0	0,4
	Skupaj	1	1,2

ZOONOZE, ENCEFALITISI IN MENINGITISI			
A21.9	Tularemija, neopredeljena	1	0,2
A27.8	Druge oblike leptospiroze	0	0,2
B67.4	Infekcija, ki jo povzroča <i>Echinococcus granulosus</i> , neopredeljena	0	0,2
A86	Neopredeljeni virusni encefalitis	0	0,2
A87.9	Virusni meningitis, neopredeljen	0	0,2
	Skupaj	1	1
	SKUPAJ	56	373,2
	MORBIDITETA/10000	4,9	32,4

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

- Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejše kot tudi mlajše osebe. Vsak posameznik lahko pomembno prispeva k preprečevanju širjenja virusa. **Najpomembnejše je upoštevanje previdnostnih ukrepov**, predvsem pa se, **ko bomo na vrsti, cepimo**. S tem izkazujemo skrb zase in za vse okrog nas. **Varno in učinkovito cepivo je najboljši način, da premagamo koronavirus in se vrnemo v normalno življenje.**

Na naslednji povezavi pogledjte tudi pogosta vprašanja na temo cepljenja:

<https://www.nijz.si/sl/najpogostejsa-vprasanja-in-odgovori-glede-cepljenja-proti-covid-19>

- Osebi, ki ima **polno zaščito po cepljenju** s cepivom proti Covid-19, ob visokorizičnem kontaktu **v naslednjih 3 mesecih ni potrebno v karanteno**, prav tako se v tem obdobju **ni potrebno testirati**. Polna zaščita po cepljenju se vzpostavi **7 dni po drugem odmerku cepiva Comirnaty (Pfizer/BioNTech)** ali **14 dni po drugem odmerku cepiva Moderne** oz. **21 dni po prvem odmerku cepiva AstraZeneca**. V kolikor se znotraj 3 mesecev po polni zaščiti po cepljenju **pojavi simptomi in znaki bolezni Covid-19**, je potrebno **kontaktirati izbranega osebnega zdravnika**.

Več o delovanju cepiv in strategiji cepljenja si lahko preberete na naslednji povezavi:

<https://www.nijz.si/sl/cepljenje-proti-covid-19-za-strokovno-javnost>

- Osebam, ki so Covid-19 **prebolele, v obdobju 6 mesecev** od datuma začetka bolezni oziroma datuma pozitivnega testa (pri asimptomatskih osebah) ob visokorizičnem kontaktu **ni potrebno v karanteno** in se v tem obdobju **ni potrebno testirati**. V kolikor se znotraj 6 mesecev **pojavi simptomi in znaki bolezni Covid-19**, je potrebno **kontaktirati izbranega osebnega zdravnika**.
- Vsak od nas lahko prispeva k izboljšanju epidemiološke situacije. Z upoštevanjem vsakodnevnih preventivnih ukrepov delujemo odgovorno in tako zaščitimo sebe in druge:
 1. v primeru **bolezenskih znakov in simptomov** (kot so na primer nahod, slabo počutje, bolečine v mišicah, povišana telesna temperatura, kašelj), **ostanemo doma** in se po telefonu **posvetujemo s svojim izbranim zdravnikom** ter upoštevamo njegova navodila,
 2. **izogibamo se zaprtih prostorov**, v katerih se zadržuje veliko število ljudi in poskrbimo za redno zračenje teh prostorov,
 3. **izogibamo se tesnih stikov z ljudmi, ki kažejo znake nalezljive bolezni**. Upoštevajmo varno razdaljo 1,5 oziroma 2 metra,
 4. **redno in temeljito si umivamo roke** z milom in vodo oz. namenskim razkužilom za roke,
 5. **ne dotikamo se obraza** (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi rokami,
 6. upoštevamo **pravilno higieno kašlja**,
 7. **pri uporabi mask je treba upoštevati pravilno namestitev in odstranitev** maske ter upoštevati načelo ne dotikanja maske med uporabo.

Več o priporočilih za preprečevanje okužbe z virusom Sars-Cov-2 si lahko preberete na naslednji povezavi:

<https://www.nijz.si/sl/priporocila-za-preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2>

- **Od novembra 2020 do januarja 2021** je potekala **raziskava**, katere namen je bil ugotoviti, **kakšno duševno stisko doživljajo ljudje med epidemijo covid-19**, kako se z zaznano stisko spoprijemajo ter katere vire psihosocialne podpore si ljudje še želijo in menijo, da bi jim pomagali pri spoprijemanju s stisko. Raziskava kaže na **povečano duševno stisko v času drugega vala epidemije v primerjavi s prvim valom** ali s časom pred epidemijo. Udeležence v povprečju najbolj obremenjuje strah pred okužbo drugih, strah pred negotovo prihodnostjo in skrb glede izgube oz. omejitve svoboščin.

Več raziskavi si lahko preberete na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/izsledki-raziskave-za-oceno-potreb-po-psihosocialni-podpori-med-epidemijo-covida-19>

- **Izsledki raziskave o vplivu pandemije** zagotavljajo ključne informacije o pandemski izčrpanosti splošne populacije kot naravnem in pričakovanem odzivu na dolgotrajno javnozdravstveno krizo, ki bistveno posega v vsakdan posameznika. Raziskava poteka med osebami, starimi med 18 in 74 let, **od 4. decembra 2020**, v dvanajstih ponovitvah, **enkrat na dva tedna**.

Več o raziskavi si lahko preberete na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/izsledki-raziskave-o-vplivu-pandemije-na-zivljenje-si-panda>

